

SJORS

28 september 1963

VERSCHIJNT
WEKELIJKS

Nr.
39

van de Rebellenclub

Er gaat iets met Sjors gebeuren!!...

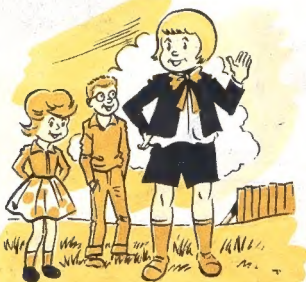
Ja, er gaat iets met ons blad gebeuren! Volgende week al! Als je nummer 40 in de bus krijgt, zul je grote ogen opzetten, want dan heeft **Sjors** een ingrijpende verandering ondergaan. Waarin die verandering zal bestaan? Let op, dan zullen we even iets van onze plannen verklappen!

Maar nóg zijn we niet aan het eind van de verrassingen. Als je volgende week **Sjors** openslaat, zul je op een van de eerste bladzijden een heel nieuw stripverhaal tegenkomen. Van dit verhaal, dat speciaal voor ons blad is getekend, zijn we zeker dat het in de smaak zal vallen. Als je weet hoe het heet, zul je het met ons eens zijn. De titel is:

WINNETOU, DE MAN VAN DE PRAIRIE

Met ingang van volgende week wordt de prijs van ons blad verhoogd met **vijf cent**. Voor Nederland wordt het abonnementsgeld per week van f 0.20 op f 0.25 gebracht (losse nummers worden van f 0.30 nu f 0.35).

Op de eerste plaats zal **Sjors** met ingang van het volgende nummer een ander (groter) formaat hebben. Maar dat is nog lang niet alles. Belangrijker is dat **Sjors** dan **helemaal in kleur** zal verschijnen. Tot nu toe was slechts de helft van het aantal bladzijden van kleuren voorzien, nu worden **alle 32 pagina's** uitgevoerd in **4 kleuren**.

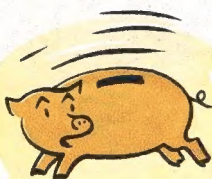

Ja, je hebt het goed. Het is een stripverhaal, gemaakt naar de wereldbekende boeken van **Karl May**, en we zijn van plan in de toekomst deze serie met andere verhalen van de beroemde schrijver voort te zetten!

Je ziet wel: het is maar een heel kleine verhoging, die voor niemand een bezwaar zal zijn. En als je volgende week ziet hoe mooi **Sjors** is geworden, dan zul je daar best vijf cent extra voor overhebben!

Wij van onze kant beloven dat we ons uiterste best zullen doen om **Sjors** zo interessant en aantrekkelijk mogelijk te maken!

Tot de volgende week allemaal!

Sjors op groter formaat, helemaal in kleur en met nóg meer strips... Is dat geen goed nieuws? Je begrijpt natuurlijk dat al deze veranderingen voor ons grote kosten met zich meebrengen en daarom durven we van jullie een kleine tegenprestatie te vragen. Maar wees gerust, het loopt echt niet „in de papieren“!

Speur mee met

Dick Drent!

OP EEN DAG REDEN DICK EN JIM DOOR EEN PARK. OPEENS...

DICK BEGAF ZICH NAAR EEN VAN DE ARBEIDERS.

OP DAT MOMENT KWAM EEN DIKKE AMERIKAAN NADERBIJ.

DE AMERIKAAN KENDE BERKS ADRES NIET, MAAR WEL ZIJN TELEFOON-NUMMER.

BERK BLEEK IN EEN FLATGEBOUW TE WONEN.

BIJ DE DEUR VAN FLAT B ONTMOET- TEN ZE EEN JONGEMAN.

MAAR DICK WAS NIET OVERTUIGD EN GING MEE NAAR BINNEN.

WAT VERMOEDEDE DICK?

OP DAT MOMENT TROK DE MAN EEN REVOLVER.

DICK GING OPZIJ, ZODAT JIM DE MAN OP DE RUG KON SPRINGEN.

IK HEB ZIJN REVOLVER!

DICK MAAKTE DE TAS OPEN EN...

Jenny en de ruimteman

DE VOLGENDE MORGEN...

EVEN LATER KWAM JENNY AANFIETSEN.

Hannibals tocht over de Alpen

In de laatste paar honderd jaar voor het begin van onze jaartelling werd de toenmaals bekende wereld geregeerd vanuit twee grote steden: Rome en Carthago. Rome, hoofdstad van het Romeinse wereldrijk en centrum van cultuur, wetenschap en handel, was toen nog een vrij jonge stad. Carthago, gelegen op de kust van Noord-Afrika (ongeveer waar het huidige Tunis ligt), was veel ouder en had grote macht in Noord-Afrika en Spanje. Het kon bijna niet anders of deze twee machten kregen het met elkaar aan de stok. Beide bezaten een grote handelsvloot, die vooral op de Middellandse Zee opereerde, en natuurlijk wilde de een de ander van die zee verjagen. Het begon met kleine botsingen en vechtpartijen tussen schepen en legereenheden, maar al gauw verklaarde men elkaar openlijk de oorlog. Drie oorlogen zijn er tussen Rome en Carthago gevoerd; ze staan in de geschiedenis bekend als de Punische oorlogen (de inwoners van Carthago werden door de Romeinen Puniers genoemd, vandaar die naam). Het eind van het liedje was, dat in 146 voor Christus de stad Carthago door een Romeins leger werd verwoest. De macht van Carthago was gebroken en Rome had zijn positie als wereldheerser versterkt.

De geschiedenis, die we hier willen vertellen, speelde zich af tijdens de tweede Punische oorlog, die duurde van 218 tot 201 voor Christus. Hoofdgang in die oorlog was de Carthaagse veldheer Hannibal, van wie men zegt dat hij de grootste veldheer uit de geschiedenis is geweest. Hannibal had al van jongs af aan de Romeinen gehaat. Zijn vader Hamilcar Barkas was in de strijd tegen Rome gesneuveld en de jongen droomde ervan zijn vader te wreken. Hij werd grondig onderdicht in de krijgskunde, doorliep in het leger in korte tijd alle rangen en werd tenslotte benoemd tot stadhouder van Carthago en opperbevelhebber van de Carthaagse landmacht.

In het jaar 220 ontwierp Hannibal het stoutmoedige plan om Rome in een grootscheepse aanval onder de voet te lopen. Omdat hij wist dat de Carthaagse vloot weinig kans had Rome vanuit zee te verslaan, besloot hij aan te vallen over land. Hij trok met zijn leger via Gibraltar naar Spanje en veroverde dit

land bij stukjes en beetjes tegelijk. Rome had eerst niets in de gaten, maar toen Hannibal onverwacht de belangrijke havenstad Saguntum aanviel en veroverde, beseften de Romeinen dat het tijd werd om iets te doen. Ze verklaarden Carthago de oorlog (tweede Punische oorlog).

Hannibal liet zijn broer Hasdrubal met een leger van vijftienduizend man achter in Spanje om dit land te beschermen tegen Romeinse aanvallen vanuit zee. Een ander leger (ook ongeveer vijftienduizend man tellend) stuurde hij terug naar Carthago, zodat zijn vaderstad niet onbeschermd was. Hij had intussen het plan opgevat om via Zuid-Frankrijk en Zwitserland Italië binnen te vallen. Op zijn weg daarheen zou hij door het grondgebied van diverse volkeren moeten trekken en dus zon hij verkenners vooruit, die overal toestemming moesten zien te krijgen voor de doortocht. Toen deze verkenners eenmaal terug waren, gaf Hannibal het vertreksein voor een tocht, die in de geschiedenis bekend staat als een van de moeilijkste en ongelooflijkste die ooit ter wereld zijn volbracht.

Met een leger van negentigduizend man voetvolk, twaalfduizend ruiters en zevenendertig olifanten begaf hij zich op weg naar Italië. Hij trok de Ebro over en vervolgens de Pyreneeën. Bij die gelegenheid trof hem de eerste slag. Vierduizend Spaanse voetknechten verlieten het leger, omdat ze tegen de lange tocht opzagen. De overige zeventienduizend, die hij nog in zijn leger telde, ontsloeg hij zelf, omdat hij wel begreep dat ze binnenkort ook op de vlucht zouden gaan. Bij het doortrekken van de kuststrook van Zuid-Frankrijk liet hij ongeveer tienduizend voetknechten en tweeduizend ruiters achter om de onderweg overwonnen volkeren in bedwang te houden. Zijn leger was intussen geslonken tot vijftigduizend man voetvolk, negenduizend ruiters en zevenendertig olifanten en daarmee trok hij verder. Juist toen hij de Rhône was overgetrokken kreeg hij bericht dat op de Zuidfranse kust een Romeinse vloot was geland. Hij stuurde er vijfhonderd ruiters op af en deze versloegen driehonderd ruiters van de Romeinse aanvoerder Scipio. Door een handige omtrekkende beweging wist Hannibal de hoofdmacht van Scipio's leger te ont-

wijken. Tien dagen later bereikte het leger de Alpen.

Bij het zien van de hoge, met sneeuw bedekte bergtoppen sloeg de soldaten de schrik om het hart en als Hannibal toen niet al zijn overredingskracht had gebruikt, zouden velen van hen alsnog weggelopen zijn. Hannibal wist hen echter moed in te spreken en al gauw begaf het leger zich op de smalle en steile bergpaden in de richting van Noord-Italië. De tocht was ongelooflijk zwaar. Wegen waren er in die tijd natuurlijk niet. Men moest zijn weg zoeken door bijna ontoegankelijke bergpassen, over broeklijke, vaak spiegelgladde bergpadjes en door onafzienbare sneeuwvelden. Bovendien werden de Carthagers bijna onophoudelijk aangevallen door vijandig gezinde bergvolkeren en leden zij grote verliezen, doordat herhaaldelijk soldaten, dieren en voorraden in de afgronden stortten. Vooral de olifanten, die Hannibal bij zijn oorlogvoering nodig had, hadden het zwaar te verduren. Gezien de heersende temperaturen (het was hartje winter) en de gesteldheid van het terrein is het bijna ongelooflijk dat er van deze dieren nog een aantal in Italië zijn aangekomen.

Toen het leger bijna de totale uitputting nabij was, bracht Hannibal het naar de top van een hoge berg, vanwaar men een uitzicht had op Noord-Italië. Het zien van dit land gaf de meesten genoeg moed om vol te houden. Vier dagen later, na een ontzettend moeilijke afdaling langs de steile Italiaanse kant van de Alpen, bereikte het leger het vruchtbare laagland van Noord-Italië. In een gedenkzuil liet Hannibal de namen en aantallen van het overschot van zijn leger beitselen: twintigduizend man voetvolk en zesduizend ruiters. Van de olifanten waren er volgens de oude kronieken „nog slechts enkele” over. Het overtrekken van de Alpen had vijftien dagen in beslag genomen. De hele tocht (vanuit Spanje) had vijf maanden geduurd.

Dat Hannibals tocht niet voor niets was geweest, bleek al gauw. Nog datzelfde jaar versloeg hij in de Povlakte twee Romeinse legers. Daarna trok hij de Apennijnen over en behaalde een derde overwinning op de Romeinen bij het Trasumeense Meer. In 216 voor Christus tenslotte versloeg hij de Romeinen verpletterend bij Cannae, waar zeventigduizend van de tachtigduizend Romeinse soldaten de dood vonden. Het scheen dat Hannibal nu volledig geslaagd was, maar door allerlei tegenslagen en door het feit, dat hij geen steun ontving vanuit Carthago, kon hij zijn laatste doel, Rome veroveren, niet ten uitvoer brengen. Toen de Romeinse veldheer Scipio met een leger naar Noord-Afrika overstak, moest hij hals-over-kop Italië verlaten om zijn vaderstad Carthago te gaan verdedigen. Zo eindigde ook de tweede Punische oorlog met een overwinning van Rome.

NAAR VREEMDE LANDEN

JOAN RIDLEY REISDE AAN BOORD VAN DE THISE NAAR DE FIJJEILANDEN. AAN BOORD BEVOND ZICH OOK JOE WILSON. BEIDEN WISTEN NIET DAT KAPITEIN SELBY VAN DE REDER PROUFT OPDRACHT HAD ZIJN SCHIP TE LATEN VERGAAN.

DUS SELBY WEIGERT HET SCHIP TE LATEN VERGAAN! OKE!

SELBY WEIGERT, MAAR WE KRIJGEN HEM WEL! KOM MEE, WE GAAN DE WAPENS HALEN!

BLACKWELL, DE STUURMAN, WILDE TOT ELKE PRIJS DAT DE THISE ZOU VERGAAN, OMDAT HIJ DAN EEN DEEL VAN HET VERZEKERINGS-GELD ZOU ONTVANGEN.

WE ZIJN HET PALOMORF, DE AFGESPROKEN PLAATS, GEPAASSEERD!

GEeft NIET, ER ZIJN NOG GENOEG ANDERE RIJEN IN DE BUURT!

U HEBT NOGAL WAT WAPENS MEEGEKOMEN!

JA, IK BEN OP ALLES VOORBEREID!

BLACKWELL GAF JAKE OPDRACHT DE GEWEREN IN GEREEDHEID TE BRENGEN. INTUSSEN ZON HIJ OP MIDDELLEN OM JOE TIJDELIJK UIT TE SCHAKELLEN.

HEE, WILSON, STA NIET TE LUMMELN! GA MIJN HUT OPRUIMEN!

JA, MENEER!

ALLE MENSEN, WAT EEN ROMMEL!

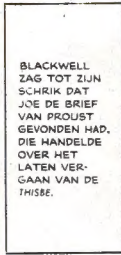

OPEENS DEED JOE EEN ONTDEKKING.

HEE, WAT IS DAT VOOR EEN PAPIER?

HET IS EEN BRIEF VAN DE REDER!

BLACKWELL ZAG TOT ZIJN SCHRIK DAT JOE DE BRIEF VAN PROUFT GEVONDEN HAD, DIE HANDELTE OVER HET LATEN VERGAAN VAN DE THISE.

NEEM ME NIET KWALJK! IK WOU ALLEEN MAAR...

HOEPEL OP JIJ! EN ALS IK MERK DAT JE DIT GELEZEN HEBT, BEN JE NOG NIET JARIG!

WAT IS ER GEBEURD?

DIE VERSTEKELING HEEFT ME BESPIOEERD! HIJ MOET VERDWIJNEN!

ONBEWUST VAN HET GEVAAR DAT HEM BEDREIGDE GING JOE NAAR DE KOMBUIJS.

IK SNAP NIET WAAROM DE STUURMAN OPEENS ZO KWAAD WERD!

JE ZOU ZEGGEN DAT HIJ IETS TE VERBERGEN HEEFT!

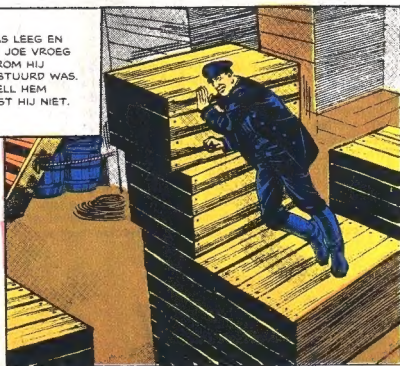
WILSON, GA EEN HANDJIE HELPEN IN RUIM TWEE!

ONMIDDELLIJK
DEED JOE WAT
HEM GEZEGD
WERD.

HET RUIM WAS LEEG EN
VERLATEN EN JOE VROEG
ZICH AF WAAROM HIJ
HIERHEEN GESTUURD WAS.
DAT BLACKWELL HEM
BELOERDE WIST HIJ NIET.

BLACKWELL ONT-
DEKTE DAT ZIJN
PLAN SLECHTS TEN
DELE GESLAAGD
WAS. TOCH WILDE
HIJ JOE KWIJT ZIEN,
TE RAKEN.

BLACKWELLS PLAN WAS WEER VERIJDELD.
WAT ZOU DE SCHURKACHTIGE STUURMAN
NU GAAN DOEN?

Max v. d. Zwan (15), Maasdijk 1, Batenburg (Gld.), wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd. Hobby's: gitaar spelen en fotograferen. • Marianne Krijger (13), Burgsche Ring 7, Burgh Westerschouwen (Zld.), wil corresponderen met een meisje van haar leeftijd uit Nederland of België. Hobby's: tekenen, rolschaatsen en foto's van The Blue Diamonds. • Hans Pelger (15), Allard Piersonstraat 12c, Rotterdam-6, wil corresponderen met een r.k. meisje uit Rotterdam of omgeving. Hobby's: tekenen, zwemmen, lezen en fietsen. • Ricky van Dommelen, Schenkenweg 8, Helden Koningslust (L.), wil corresponderen met een r.k. meisje van twaalf jaar in Nederland. • Jo van Hemert (16), Zwin 4, Ammerzoden (Gld.), wil corresponderen met een r.k. meisje van haar leeftijd, liefst

vijftien of zestien jaar in Nederland. Hobby's: handbal, film, zwemmen en foto's van filmsterren. • Hans Havers (16), Buitenkant 8a, Zwolle, wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd in Zwolle of omgeving. • Roelof Weltering (15), Amoebastraat 22, Landsmeer (N.-H.), wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd uit Noord-Holland of Drenthe. • Jan Vervest (16), Tilburgseweg 243, Breda, wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd. • Gerda Roodt (14), Moddermanstraat 2, Alkmaar, wil corresponderen met een meisje van haar leeftijd, liefst in Gelderland of Limburg. • Adri Schilderman (10), Welterlaan 40, Heerlen, wil corresponderen met een jongen, die postzegels en sigarebandjes met hem wil ruilen. • Joke v. d. Heuvel (15), Heischeustraat 54, Oss (N.-Br.), zoekt een r.k. correspondentievriend of -vriendin van haar leeftijd in Nederland of België. Hobby's: wandelen, fietsen en lezen. • Piet Corthals, Vrijburgstraat 31, Oost- en West-Souburg (Zld.), doet de volgende aanbidding: wie hem een spelde stuurt, krijgt acht lucifermerken of acht full-speedplaatjes terug. Piet is elf jaar. • Annetie van Leeuwen, Bloemenstraat 1, Poeldijk (Z.-H.), wil corresponderen met een meisje van tien jaar. Hobby's: suikerzakjes. • Martin Vermeulen (14), Burg, Colijnstraat 245, Boskoop, wil corresponderen met een r.k. meisje van zijn leeftijd. • Theo van de Werff (12), Aldebiesenstraat 25, Gemert (N.-Br.), doet de volgende aanbidding: voor een spelde geeft hij vijftien gekleurde plaatjes van wielrenners uit heel Europa. • Eveline Roos (12), Distelwinkplein 9, Den Haag, wil corresponderen met een meisje van haar leeftijd. • Ineke van Hemmen (12), Julianastraat 28, Hoensbroek (L.), wil corresponderen met een meisje van haar leeftijd. Hobby's: schaatsen, zwemmen, lezen en foto's van filmsterren. • Pita Nap, Oudhuyzerweg 25, Wilnis, wil corresponderen met een Ned. Herv. jongen of meisje. Hobby's: Willem-II-sigarebandjes, foto's van filmsterren en zangers. • Karel Smit (14), Anderiesenhof 22 II, Amsterdam-West, wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd. Hobby's: zwemmen en piano spelen. • Tineke Nauta (11), Vrijhof 4, Ferwerd (Fr.), wil corresponderen met een jongen of meisje van haar leeftijd. • Annie Voigt (16), Lange Kruisweg 38, Maasdijk (Z.-H.), wil corresponderen met een jongen of meisje van haar leeftijd uit Oost-Nederland, België of Duitsland. Hobby's: suikerzakjes, postzegels. • Marga Megers, Kottenburg 62, Druten (Gld.), wil corresponderen met een jongen of meisje van dertien jaar. • Lenie Peeters (13), Ingelsbroek 15, Brunssum (L.), wil corresponderen met een r.k. jongen of meisje van haar leeftijd, liefst uit Limburg. Hobby's: zwemmen, fietsen en schaatsen. • Emmy Homan (16), Kartelaarsdijk 4a, Enter (O.), wil corresponderen met een r.k. jongen van haar leeftijd. Hobby's: zwemmen, koken, muziek en fietsen. • Toosje Rakers (11), Tonendijk 13, Vroomshoop (O.), wil corresponderen en suikerzakjes ruilen met een meisje van haar leeftijd. Hobby's: zwemmen, muziek en lezen. • Ali Akkermans (16), Berkelelaan 85d, Rotterdam-11, wil corresponderen met een jongen tussen zestien en twintig jaar. Hobby's: gitaar spelen, schaatsen en zwemmen. • Fenny de Vroegte, Gerard Doustraat 19, Woerden, wil corresponderen met een Duitse meisje, dat een beetje Hollands kent en in Haltern of omgeving of in de bovenhoek van West-Falen woont.

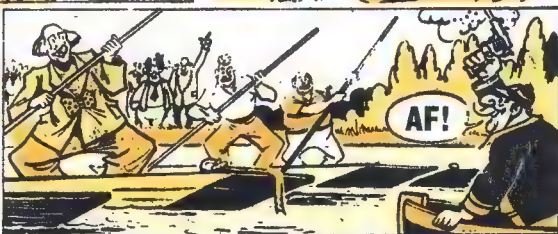
ONZE CORRESPONDENTIE- EN RUILRUBRIEK

uit 's-Hertogenbosch of omgeving. • Winny van Ligten (13), Huisensestraat 157 II, Arnhem, wil corresponderen met een jongen van haar leeftijd. Hobby's: paardrijden, foto's van filmsterren. • Janna (12) en Adrie (9) Scheer, Bilwijkerweg 5, Stolwijk (Z.-H.), willen corresponderen met meisjes van hun leeftijd. • Hilda Schenk (12), Fregatstraat 132, Den Helder, wil corresponderen met een meisje van haar leeftijd. • Elly Taphorn, van Ennetenstraat 21, Eindhoven, wil corresponderen met een r.k. meisje van twaalf of dertien jaar. • Marianne de Greef (13), Molenaarstraat 54, Helmond (N.-Br.), zoekt een r.k. correspondentievriendin van haar leeftijd. • Annelies van Zanten, Prinses Irenestraat 3, Ravenstein (N.-Br.), wil corresponderen met een r.k. jongen of meisje van haar leeftijd. Hobby's: muziek en suikerzakjes. • Tine van Veghel (12), Rijpstraat 3, Helmond, wil corresponderen met een r.k. meisje van haar leeftijd. • Ingrid v. d. Kleuwer, Via Alberto 43 III, Ranca (Lago Maggiore), Italië, wil corresponderen met een meisje in Suriname of op de Nederlandse Antillen. • Gerard van Gerwen (16), Margrietstraat 19, Son (N.-Br.), wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd. • Bennie Toebes, D 158, Meddo (gem. Winterswijk), zoekt correspondentie met een r.k. jongen of meisje van veertien jaar in Suriname, op de Nederlandse Antillen of in Nieuw-Guinea. Hobby's: postzegels. • Kees Bijl p/a A. J. Boerboom, Samuel Mullerstraat 32 B, Rotterdam-6, heeft postzegels van de hele wereld, die hij wil ruilen voor sport en olympiade (gehele wereld) en Zuid-Afrika. Voor vijftientwintig zegels geeft hij er dertig. • Tiny Berden, Sint-Jozefstraat 56, Venlo, wil corresponderen met meisjes en jongens tussen dertien en vijftien jaar. • Alle Schievink (16), Ieswei 33, Eestrum (Fr.), en Wieke Veenstra (15), Ieswei 8, Eestrum (Fr.), willen corresponderen met een jongen van hun leeftijd. • Tiny v. d. Perk (16), Burg, Steenhuizenlaan 19, Bergum (Fr.), wil corresponderen met een jongen van haar leeftijd, liefst uit de V.S. of Canada. • Mieke Krötje (16), Prinses Irenestraat 24, Bergum (Fr.), en Renske Spijksma (17), Koningin Julianastraat 8, Bergum (Fr.), willen corresponderen met een jongen van hun leeftijd, liefst in Duitsland of Italië. • Tiny Muninx, Kerkhofweg 1, Roermond, wil corresponderen met een r.k. jongen van

Coco de Clown

Billie Turf

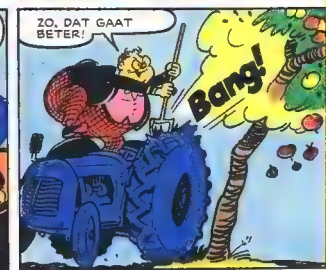
het dikste studentje ter wereld

MENEER KWEL EN ZIJN JONGENS GINGEN OP VAKANTIE NAAR EEN BOERDERIJ.

ZEG, WE HOEVEN TOCH NIET IN DEZE LEKKE TENTEN TE BIVAKKEREN?

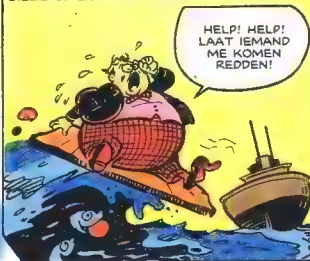
HALVERWEGE DE HELLING
TUIMELDE BILLIE MET PLANK
EN AL NAAR BENEDEN.

VLUG, EEN
REDDINGBOOT!
IK VERDRINK!

DE STERKE GOLFSTROOM VOERDE
BILLIE OP ZIJN VLOT NAAR ZEE...

GELUKKIG!
DAT WAS NET
OP TIJD!

HEE, DAT KOMT
GOED UIT! NIE-
MAND TE ZIEN
EN DAAR STAAT
EEN HELEBOEL
ETEN!

IETS VERDER OP HET
DEK SPEELDE ZICH JUUST
EEN DRAMA AF.

BILLIE PROBEERDE VLUG ZIJN PUDDING
IN VEILIGHEID TE BRENGEN.

GRIJP HEM!

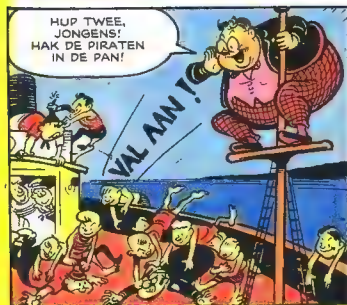
HELP! IK
KAN ER TOCH
NIKS AAN
DOEN DAT DAT
SNERTSCHIP
VAN JULLIE
STOPT?!

LANGZAAM DREEF
HET SCHIP NAAR HET
STRAND.

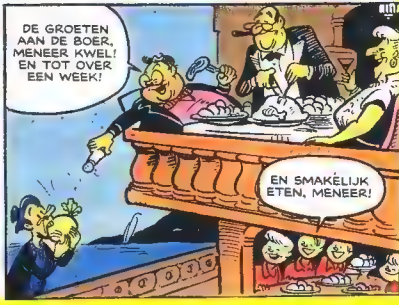
HUP TWEE,
JONGENS!
HAK DE PIRATEN
IN DE PAN!

EN TOEN DE BOEVEN
ZICH OVERGEGEVEN
HADDEN...

DE GROETEN
AAN DE BOER,
MENEER KWEL!
EN TOT OVER
EEN WEEK!

Het fototoestel

door Hektor van Gijzel

Jan werd die dag veertien. Als een Indiaan was hij 's morgens de kamer binnengestormd. Volgens oud gebruik maakte de hele familie daarna een rondedans rond de feesteling en zong „Lang zal hij leven“. Jan stond een beetje beduusd in het midden van de kring. „Nou, zeg, ik ben al veertien, hoor“, zei hij zwak, maar toch vond hij het fijn. Toen kreeg hij het fototoestel. Dat was wat!

Hij had op een eenvoudige boxcamera gerekend, maar dit... Het was heel stil in de kamer toen hij zei: „Het is bijna even mooi als het uwe, vader. Wat een prachtig kleinbeeldapparaat. Afstandmeter, belichtingsmeter, alles is erbij.“ „Ja“, had vader gezegd, „iemand die veertien wordt, mag wel iets degelijks hebben. Die is oud en wijs genoeg om goed op zijn spullen te passen.“

Jan had geluk: zijn verjaardag viel in de vakantie. Je hoefde na je cadeaus niet thuis achter te laten als je naar school ging. Nee, je kon er meteen van gaan genieten.

Eetlust had Jan die morgen niet en dat was best te begrijpen. Het nieuwe fototoestel lag vlak naast hem en hij kon er zijn ogen bijna niet van afhouden.

„Mag ik het straks direct mee naar

buiten nemen?“ vroeg hij vol ongeduld. „Nou,“ antwoordde vader, „als je tot vanavond wacht, zal ik je er een uitleg van geven. Ik moet nu weg.“

„Hè, nee, dan moet ik nog een hele dag wachten voor ik er iets mee kan gaan doen.“

Vader lachte begrijpend. „Weet je wat je doet? Ga naar Fransen, daar hebben we het toestel gekocht. Hij zal je alle inlichtingen geven die je wilt hebben.“

„Ik ga Wim halen,“ juichte Jan, „dan gaan we samen naar de winkel. Dat is mieters.“

Meneer Fransen legde alles haarfijn uit. Eerst leek het allemaal nogal moeilijk, maar na een tijdje had Jan door hoe je met het toestel moest omgaan. De fotohandelaar liet hem even met een ander toestel oefenen en toen was alles voor elkaar.

De jongens stapten de winkel uit. Trots had Jan het nieuwe toestel op zijn buik hangen.

„Laten we naar het park gaan,“ stelde Wim voor. „Dan kun je wat foto's nemen van de zwanen. Dat is een mooi onderwerp.“

„Ik heb van vader gehoord dat je het beste mensen kunt fotograferen, en dan liefst zonder dat ze het zelf weten,“ zei Jan.

„Hè, ja, je wilt zeker de melkboer knippen op het ogenblik dat hij met zes flessen melk in zijn arm van de trap valt?“ lachte Wim. „Nou, je moet wel veel geluk hebben voor je zo iets ziet gebeuren.“

Druk pratend liepen de jongens de stad in en voor elke fotozaak bleven ze even staan. Ze bekeken de uitgestalde toestellen, vergeleken ze en keurden goed of af.

„Kijk daar eens. Die tramconducteur zijn pet waait af.“

Maar voor Jan zijn toestel klaar had, had de man zijn hoofddekseel al weer op en was de tram uit het gezicht verdwenen.

„Nee, dat wordt niets. Zulke dingen gebeuren allemaal veel te snel. Je moet rekenen dat ik mijn toestel nog nooit gebruikt heb.“

„Ik weet wat,“ zei Wim. „We stellen ons ergens verdept op. Jij houdt je toestel klaar en als we iets zien knip je.“

„Ja maar, de afstand en de belichting en zo,“ antwoordde Jan.

„Kun je dat niet van tevoren regelen?“ „Ik zal eens kijken.“

Ze liepen verder en gingen zitten op een laag muurtje bij het museum. „Van hier uit hebben we een goed uitzicht op verschillende straten,” zei Jan. „Als ik het toestel op onmiddellijk stel, zal het beeld wel scherp zijn.”

„Dáár, Jan.”

„Waar?” riep Jan, die vliegensvlug de zoeker voor zijn oog bracht.

„Daar, twee vechtende mussen.”

Klik.

De morgen ging gauw voorbij. Toen Jan tegen de middag thuiskwam, gaf de beeldenteller het getal acht aan.

„Als je zo doorgaat, zul je je spaarpot moeten aanspreken,” zei zijn moeder. „Het laten ontwikkelen en afdrucken van je eerste film betalen wij; de volgende films zijn voor jouw rekening, hoor.”

„Ik moet mijn toestel toch proberen,” weerlegde Jan met zijn mond vol brood. Intussen had hij een ideeetje gekregen. Hij wilde zijn vader verrassen. Ze zouden hem bij de afrit van de autosnelweg opwachten en dan een foto van hem maken, terwijl hij hun straat inreed.

Vroeg in de middag gingen Jan en Wim op stap en praatten druk over de uitslag van de foto's die ze nog moesten maken. Langs de weg gingen ze in het gras zitten en keken naar de voorbijrijdende auto's. Na een tijdje gaf Wim Jan een por. „Kijk, een kapotte auto. Gauw, een foto.”

De auto stond stil op ongeveer tien meter van de struik waarachter ze zaten. Twee mannen stapten uit en liepen respectievelijk naar de voor- en de achterkant van de wagen.

„Ze gaan hem toch niet optillen?” fluisterde Wim.

Jan zat klaar, het fototoestel tegen het gezicht gedrukt. De mannen gaven elkaar een teken en nu zagen de jongens dat ze de nummerplaten van de bumpers verwijderen.

Klik zei op dat moment het fototoestel. Vlug draaide Jan de film door en weer klonk een korte klik. Even later stonden er andere nummerplaten op de wagen.

„Verdacht, hè?” fluisterde Wim.

Jan knikte zijwijd, zijn ogen gevestigd op de auto.

De motor werd weer gestart en nu reed de wagen langzaam op hen toe.

Klik.

Nu was de auto vlak bij hen.

Klik.

„Kom, Jan, laten we er vandoor gaan. Ik vind dit maar een raar gedoe. Zouden ze ons gezien hebben?”

Jan haalde de schouders op. „Ik denk dat ik een paar foto's heb verknoeid,” zei hij, terwijl hij het toestel wegborg. „Laten we maar een eindje verderop gaan zitten. Vader zal nog wel een tijdje wegblijven.”

„Goeiemiddag.”

De jongens schrokken en stonden haastig op. Voor hen stond een van de mannen die daarnet aan de auto bezig waren. Wim en Jan keken de man zijwiegend aan.

„Goeiemiddag, jongelui.”

„Eh... dag, meneer.”

„Mooi fototoestel heb je daar, zeg.”

Jan borg het toestel achter zijn rug.

„Mag ik even kijken?”

Jan schudde van nee. Even keek de man hem nadenkend aan. „Ik... eh... ik wil het van je kopen,” zei hij toen. „Hoeveel...?”

„Het is niet te koop,” antwoordde Jan. „Ik heb het vanmorgen voor mijn verjaardag gekregen. Bovendien...”

„Driehonderd.”

Jan schudde het hoofd.

„Komaan, kereltje,” begon de man nu op minder vriendelijke toon. „Voor driehonderd koop je in elke winkel zo'n zelfde toestel.”

„Het is niet te koop, meneer.”

„Vierhonderd, maar dan vlug een beetje.” De man had zijn portefeuille te voorschijn gehaald en pakte er enkele bankbiljetten uit.

„Niet doen,” fluisterde Wim, die het allemaal maar een rare geschiedenis vond.

„Nee,” zei Jan beslist. „Ik doe het niet. Lopen, Wim.” En met een vaart schoot hij de weg over.

Even stond Wim perplex. Hij wilde Jan achterna, maar een stevige vuist greep hem in zijn kraag...

Jan rende wat hij kon. Waarheen kwam er niet op aan. Met één sprong was hij over de afsluitdraad van een weiland, holde tussen de koeien door en stond pas aan de overzijde stil.

Waar was Wim? Waar was de man? Geen van beiden was te zien. De autoweg lag lager in het weiland en was ook niet meer te zien. Alleen de daken van de voorbijrijdende auto's kon hij onderscheiden. Waarschijnlijk was Wim de andere kant uit gevlucht. Opeens schrok hij. Ja, gelukkig, het fototoestel hing nog altijd aan zijn arm. Langzaam liep Jan terug naar de weg. Aarzeland legde hij de laatste meters af. Nergens was de auto te bespeuren. De man zou wel begrepen hebben dat hij het toestel toch niet te pakken kreeg en was daarom hoogstwaarschijnlijk doorgereden. Aan de overkant van de weg was Wim ook niet. Jan riep een paar maal zijn naam, maar er kwam geen antwoord. Ongestuit liep hij naar huis.

„Vader heeft opgebeld,” zei zijn zus. „Hij moet overwerken. Moeder is even naar tante Simonne. We eten om acht uur.”

Jan vond het niet erg; honger had hij toch niet. Hij besloot naar Wims huis te gaan. Wim zou waarschijnlijk wel thuis zijn en dan konden ze samen overleggen wat hun te doen stond. Het beste konden ze alles aan vader vertellen. Die kerels waren waarschijnlijk boeven. Ze hadden dus toch gezien dat hij hen gefotografeerd had. Het waren natuurlijk auto-dieven of...

„Nee, Jan, Wim is nog niet thuis. Ik dacht dat hij bij jou was. Is er...”

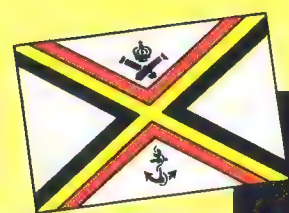
„Nee, nee; mevrouw,” zei Jan snel. „We zijn... we hebben een beetje ruzie gehad, ziet u, en we zijn ieder een andere kant opgegaan.”

„Nou, dat moeten jullie dan maar

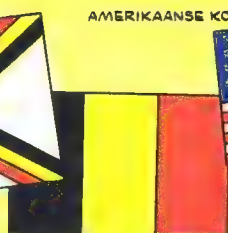
Volg op bladzijde 18

Waar was Wim?
Waar was de man?
Geen van beiden
was te zien.

BELGISCHE MARINEVLAV

BELGISCHE KOOPVAARDU

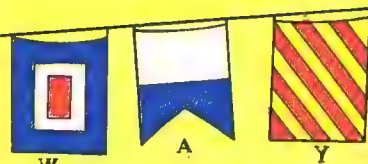

AMERIKAANSE GEUS

SOVJET-KOOPVAARDU

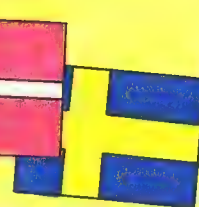
RUSSISCHE GEUS

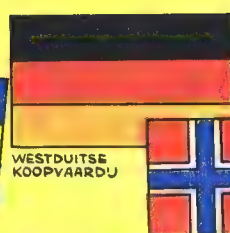
DE DRIE HIERBOVEN GETEKENDE INTERNA-
TIONALE SEINVLAVGEN VORMIEN HET
WOORD WAY (ENGELS VOOR W&O).
IN SCHEEPSTERMEN BETEKENT HET:
WU WENSEN U EEN GOEDE VAART.

DEENSE KOOPVAARDU

ZWEEDSE KOOPVAARDU

WESTDUITSE KOOPVAARDU

NOORSE GEUS

De vlag die de lading dekt

BUREAU WUSMULLER

SCHOORSTEEN

SCHOORSTEEN

KONINKLIJKE NEDERLANDSE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ

NEDERLANDSE KOOPVAARUVLAG EN DE GEUS

KONINKLIJKE SHELL-GROEP

Kom je weleens in de buurt van een haven? Zo ja, dan kun je aan de hand van de hier afgebeelde vlaggen en schoorstenen een boel te weten komen over de in- en uitvarende schepen.

Op de boeg of voorsteven van een schip wappert meestal de zogenaamde geus, die het land van herkomst aangeeft. (De Nederlandse geus is alleen bij de Koninklijke Marine in gebruik.) In de voortop ziet men meestal de vlag die het land van bestemming aangeeft; in de achtertop wappert meestal de maatschappijvlag. Schepen met één mast voeren de nationale vlag op het achterschip en de maatschappijvlag in top, terwijl de vlag die het land van bestemming aangeeft, aan de zaling wappert. Als een schip door een loods een haven wordt binnengeloofd, voert het de loodsvlag. Het loodsboutje, waarmee de loods zich naar het schip begeeft, voert een blauwe vlag met een wit nummer.

Aan de rechterkant van deze bladzijde (in het midden) zijn zes schepen getekend, maar helaas heeft de tekenaar de onderschriften verwisseld. Weet je waar de onderschriften moeten staan? De oplossing staat op bladzijde 30.

4. PASSAGIERSCHIP

5. SLEEPBOOT

3. VISSERSBOOT

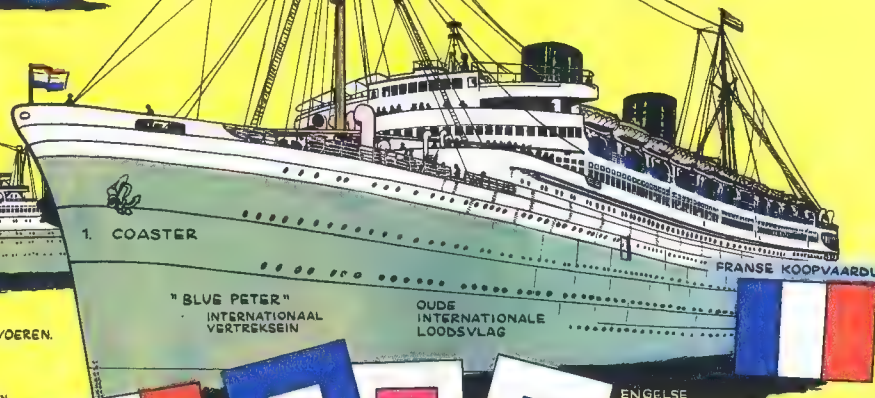
2. TANKER

6. VRACHTBOOT

SS. ROTTERDAM

1. COASTER

"BLUE PETER"
INTERNATIONAAL
VERTREKSEIN

OUDE INTERNATIONALE
LOODSVLAG

FRANSE KOOPVAARDU

STOOMVAART MAATSCHAPPIJ "NEDERLAND"

SCHOORSTEEN

SCHOORSTEEN

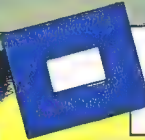

HOLLAND-AMERIKA
LUN

SCHOORSTEEN

KONINKLIJKE
ROTTERDAMSCH
LLOYD

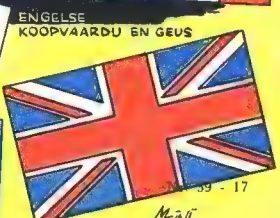
NATIONALE LOODSVLAG

INTERNATIONALE
LOODSVLAG

QUARANTAINENVLAG

ENGELSE
KOOPVAARDU EN GEUS

Het fototoestel

Vervolg
van
bladzijde 15

samen uitvechten. Maar het etui staat op tafel, dus stuur hem zo vlug mogelijk naar huis als je hem ziet. Hij zal wel naar jou toe zijn."

"Goed, mevrouw."

Jans hart klopte nu wel tweemaal zo snel. Dit was niet pluis. Wim kon heel hard lopen; hij had die vent heus wel achter zich kunnen houden. Zou er hem iets overkomen zijn? Of zou hij gewoon naar huis gegaan zijn? Nee, dan had hij hem daar moeten treffen. Duizend gedachten spookten door zijn hoofd.

"Hee, zeg," zei zijn zus, die voor de aanrecht stond, "er is hier een meneer voor je geweest. Heb je soms kattekwaad uitgehaald?"

"Wat?"

"Ja, hij moest je persoonlijk spreken. Steek je hand maar eens in de zak van mijn schort. Daar zit een boodschap voor je in."

Met bevende handen vouwde Jan het papiertje open en las: "Als je wilt dat je vriendje hier heelhuids vandaan komt, breng dan je fototoestel onmiddellijk naar de telefooncel op het Mozartplein. Geen gekheden, want anders..."

"Zeg, ben je... Hee, Jan, ben je niet goed?" Zijn zus keek hem vragend aan. "Je ziet lijkleek. Heb je iets uitge-spoekt?"

"Nee, nee," antwoordde Jan zacht. Hij nam zijn fototoestel en ging ermee naar buiten.

"Denk erom, we eten om acht uur," riep zijn zus hem na.

Het Mozartplein lag ongeveer een kwartier van zijn huis. Onder het lopen dacht Jan diep na. Wim was gevangen, gekidnapt. Zo iets las je toch alleen maar in boeken; in werkelijkheid bestond het toch niet? Die mannen waren echte boeven. Ze moesten wel heel wat op hun kerfstok hebben dat ze zoveel belang stelden in die foto's. Natuurlijk, hij had hen betrapt toen ze de nummerplaten verwisselden en het bewijs daarvan had hij hier... Jans ogen schoten vol tranen. Nee, zijn toestel gaf hij nooit af. De film konden ze desnoods krijgen, het toestel nooit.

Reeds van verre zag hij de man staan. Hij leunde tegen de telefooncel en rookte een sigaret. Als hij nu eens...

Midden op het plein stond het standbeeld van de beroemde componist. Het was tamelijk hoog en had een groot voetstuk. Via een laantje met struiken aan weerszijden kon hij erachter komen zonder dat de man hem zag. Nu moest

hij laten zien dat hij iets van fotograferen wist. Die vent moest er haarscherp op komen te staan. Jan nam er de tijd voor, las zorgvuldig de belichtingstijd af en regelde het toestel. Toen bracht hij de zoeker voor zijn oog. Mooi, zo stond hij er goed op. Klik. En voor het geval de eerste foto mislukt mocht zijn: Klik, en nog eens. Maar wat nu? Zo vlug hij kon draaide Jan de film door tot het cijfer tweëndertig zichtbaar werd. Nu moest hij de film er nog uithalen, dat zou een hele toer worden. Onder zijn jas opende hij het toestel en haalde er voorzichtig de film uit. Ziezo, die film konden ze krijgen. Maar terwijl hij het toestel sloot, kwam er opeens een fantastisch plan in hem op. De man bij de telefooncel had al een paar keer op zijn horloge gekeken. Hij moest snel handelen. Jan graaide in zijn zak, haalde een potlood en een stukje papier te voorschijn en schreef er vlug een paar

woorden op. Daarna draaide hij het filmrolletje in het papier. Tenslotte liep hij naar de eerste de beste voorbijganger.

"Zo, ventje, heb je hem bij je?"
Jan hield zijn fototoestel omhoog.

"Mooi zo. Geef maar hier."

"Waar is Wim?"

"Ja, ja, die krijg je zo te zien. Kom maar mee."

Jan stapte in een bestelwagen. Het was pikdonker. De man ging naast hem zitten. Hij kon hem niet zien, maar wel ruiken. Een doordringende tabaksgeur ging van hem uit. Na ruim een uur hield de wagen halt. De deur ging open en het licht dat binnenviel maakte hem een ogenblik stekeblind. Ze stapten uit en stonden aan de rand van een bos. Jan was hier nog nooit geweest. Even verder stond de auto van die middag en op de achterbank zat Wim. Wim was blij dat hij Jan weer zag. Hij sprong uit de auto en rende op hem af.

"Een verstandige knaap ben jij," zei de man, die Jan bij de telefooncel had opgewacht. Hij hield het fototoestel in de hand.

"Zit de film er nog wel in?" vroeg de ander.

"Natuurlijk," antwoordde de eerste. "Die jongen heeft geen tijd gehad om hem eruit te halen. En bovendien kan hij dat waarschijnlijk niet eens. Kom, laten we nu maar opschieten. Door die kwajongens hebben we drie uur verloren. Laat ze maar lopen. Eer ze in de stad terug zijn, zijn wij al lang over de grens."

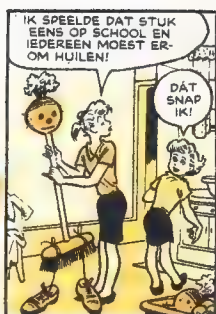
De bandieten stapten in de wagen. De bestelauto lieten ze onbeheerd achter: waarschijnlijk hadden ze hem ook ergens gestolen. Voordat een van de mannen de wagen startte, riep hij: "We zullen je toestel terugsturen als we eraan denken. Ha, ha, ha." Toen reden ze weg.

Jan beet op zijn tanden. Daar ging zijn verjaardagsgeschenk. Hij had er niet lang plezier van gehad.

En voor het geval de eerste foto
mislukt mocht zijn:
Klik, en nog eens.

Map en Mopple

Wim wreef met zijn zakdoek over zijn voorhoofd. „Ik heb een enorme hoofdpijn; die vent heeft me toch een oplawaai verkocht. Maar hoe kom jij hier eigenlijk?”

„Dat zal ik je onderweg wel vertellen,” antwoordde Jan. „Kom mee.” Nadat ze een half uur gelopen hadden, bereikten ze een dorp. De klok op de kerktoren wees tien over negen. Het werd al donker. „We zullen maar meteen naar het politiebureau gaan,” stelde Jan voor. „Eens kijken waar we dat kunnen vinden. Meestal ligt het in het centrum.”

Op het politiebureau, dat ze al gauw gevonden hadden, wachtte hun de verassing van hun leven. De politieman, aan wie ze hun avontuur vertelden, keek hen eerst ongelovig aan, maar al gauw begon hij ijverig te knikken en bleek van alles op de hoogte te zijn. Enkele minuten later waren ze omringd door politiemannen.

De ouders van Jan en Wim zaten naast de twee jongens op het hoofdbureau van politie. De commissaris trommelde met zijn potlood op een blocnote. „Tot daar het verhaal van de jongens,” zei hij, terwijl hij de bandrecorder stopzette. Hij nam zijn bril af, veegde deze zorgvuldig

schoon, terwijl hij de jongens een voor een aankeek.

„Ik hoef jullie zeker niet te vertellen dat jullie een heel gevaarlijk spelletje hebben gespeeld, wel? Je ouders en de politie zijn er om in zulke gevallen geraadpleegd te worden. Als je veertien bent, moet je weten dat je niet op eigen houtje misdaden moet proberen op te lossen. Het is allemaal gelukkig goed afgelopen, maar het had ook erger kunnen zijn. We zullen het hier maar bij laten, maar ik stel toch voor dat jullie ouders jullie een paar dagen huisarrest geven. Of wil ik de heren liever tijdelijk in een cel opsluiten?”

„De „heren” grijsden. „Ik ben jullie ook een verhaal verschuldigd,” vervolgde de commissaris nu vriendelijker. „Even na half zeven bracht een heer hier een pakje. Het pakje heb ik niet meer, wel de brief. Er stond in: „Ontwikkel deze film vlug. We zitten een paar gangsters achterna. Jan Kessel, Marktstraat 10, Alhier.” Eerst dachten we met een grappenmaker te doen te hebben, maar aangezien er gisteren drie boeven uit de gevangenis zijn ontsnapt, onderzochten we de zaak toch grondig. We lieten de film vliegensvlug ontwikkelen en tot onze grote verbazing vonden we de afbeelding van twee ontsnapte schur-

ken en de wagen die ze gestolen hadden. We gingen onmiddellijk aan het werk en een goeie twintig minuten later waren jullie al terecht. Een half uur nadien hadden we de boeven te pakken. Dus eind goed al goed. Binnenkort moeten jullie voor de rechter verschijnen om te getuigen.”

Jan zat er maar stilletjes bij. De commissaris keek hem eens aan en glimlachte. „Je fototoestel, hè?”

Jan knikte. „De boeven hadden het nog steeds bij zich. Ze waren razend toen we hun verteld hadden wat er met de film was gebeurd. Ze staan er bijzonder slecht voor: twee auto's gestolen en een kind ontvoerd.” „Krijg ik het terug, mijn toestel?” vroeg Jan.

„Zeker, zeker, na het proces. Het vormt samen met de foto's het bewijsmateriaal.”

„Hoe lang...” „Over ongeveer drie maanden,” antwoordde de commissaris.

„Over hoevel.” „Gebruik intussen dit toestel maar,” zei de commissaris en hij gaf Jan een kleine boxcamera. „Hij is van mijn zoon, maar die gebruikt hem op het ogenblik niet. En tussen haakjes: ik moet je gelukwensen. Je eerste foto's waren prima.”

Het raadsel van de stille vallei

Tekst: Eda & Richard Crist – Illustraties: Herman Giesen

HOOFDSTUK I

Aankomst in de bergen

Voor de tweede keer hief meneer Bonner de zware koperen klopper op en liet hem met kracht op de deur neerkomen.

„Waarom gaat u niet gewoon naar binnen, vader? Het is een winkel van antiquiteiten.”

Dodey Bonner stond aan de andere kant van het portaal en tuurde door een raam in de erker, waarachter ze een sierlijke vogelkooi en talrijke glazen olielampen kon onderscheiden. „Misschien gaat er wel een belletje over, als we de deur opendoen.”

„Soms begin ik werkelijk te geloven,” lachte haar vader, „dat jij nog eens tot een verstandig, intelligent meisje zult opgroeien. We zullen inderdaad. . .”

De deur ging open en er rinkelde een belletje. In de deuropening verscheen een magere oude vrouw met een hoge rug en spierwit haar. Ze leunde op een stok. Ze loenste naar meneer Bonner met een paar ogen, die er zó lichtgroen en waterig uit zagen, dat het wel leek of ze van ijs waren. Haar donkere wenkbrauwen waren borstelig; ze droeg het haar in het midden gescheiden en het hing aan weerskanten over haar gezicht recht naar beneden. Op het puntje van haar kin prijkte een grote

wrat, die met borstelige haren was begroeid.

Dodeys gezicht, dat tot nu toe een uitdrukking van hoopvolle verwachting had gedragen, betrok helemaal en ze deed instinctief een stap achteruit.

„Wat wenst u?” vroeg de vrouw met schrille stem.

„Eh. . . ja, mevrouw Leach, ik wilde eigenlijk alleen maar even zeggen, dat we er zijn,” zei meneer Bonner glimlachend en hij wees met zijn arm naar de straat, waar naast een bestelwagen een jongen met een stroblonde kuif stond te wachten, in gezelschap van een hondje met krullig haar, dat snuffelde aan een lantaarnpaal.

„Ik ben meneer Bonner. Dit is Dodey en daarginds zijn Bobbie en Sheila. Als we

nu de sleutel van het huisje mogen hebben, dan kunnen we onze spullen uitladen en ons wat verfrissen na de reis."

De vrouw liet op geen enkele manier blijken dat ze meneer Bonner had begrepen. Ze bleef hem maar aanstaren en keek daarna naar Dodey. Die had wel graag achter haar vader willen wegruipen, maar ze kon geen voet verzetten. Die koude ogen, die op een onaangename manier in dat uitdrukkingloze gezicht stonden, verlamden haar als het ware en de vriendelijke groet, die ze had willen uiten, bestierf haar op de lippen.

Na een ogenblik, waaraan geen einde scheen te komen, keerde de oude vrouw zich weer naar meneer Bonner en zei: „Ik zal mevrouw Leach gaan halen."

Toen zij zich in de hal terugtrok, was haar gestalte in de zwarte kleren niet meer in de duisternis te onderscheiden, maar haar witte haar bleef zichtbaar en scheen zich als een dwaallichtje langzaam voort te bewegen.

„Grote griezels!" mompelde meneer Bonner. „Een heks!"

„De... d... denkt u dat werkelijk?" huiverde Dodey.

Haar vader gaf haar een knipoogje. „Ze doet ongetwijfeld aan zwarte kunst en ze woont regelmatig de bijeenkomsten en feesten van de heksen bij."

„O, vader!"

Dodey voelde zich, alsof ze zo juist uit een nachtmerrie was wakker geworden.

Ze ademde diep de frisse berglucht in en keek om zich heen.

Vanuit het portaal van de boerderijwinkel kon ze geen enkel gebouwtje zien, dat op een zomerhuisje leek, maar ze bedacht, dat het sintelpad, dat ze een paar meter terug waren voorbijgereden, er waarschijnlijk wel naar toe zou leiden. De ene kant van die laan werd begrensd door een breed uitgegroeide heg en aan de andere kant stonden reusachtige esdoornbomen op een rij. Ze hoopte maar dat haar vermoeden juist zou blijken te zijn. Wat zou het heerlijk zijn om tussen die oude, knoestige bomen door naar hun zomerhuisje te rijden. Wat een verschil met de omgeving van hun huis in Philadelphia!

„Hee, pa!" gilte Bobbie. „Wat is er aan de hand? Wie ter wereld was die ouwe..."

„Toverkol!", had hij willen zeggen, maar Dodey legde hem bijtijds het zwijgen op door heftig het hoofd te schudden en de vinger tegen de lippen te leggen, want er verscheen weer een vrouw met wit haar in de deuropening. Ze was niet zo oud als de zogenaamde heks en ze zag er helemaal niet afschrikwekkend uit. Ze stak een paar loshangende haren vast, streek haar witte schort glad en keek hen vriendelijk lachend aan.

„Neemt u me niet kwalijk dat ik u even heb laten wachten," zei ze. „Ik was boven aan het werk. U bent de familie Bonner, nietwaar? Ik ben blij dat u er bent. Als u daar die laan oprijdt, komt u bij het zomer-

huisje en dan kunt u zich daar installeren. Het huisje is al open, maar hier heeft u de sleutel. Ik zal Sim zo dadelijk sturen om te kijken of u nog iets nodig heeft. De olietank en de lampen zijn gevuld en Sim heeft een emmer met vers bronwater op de keukentafel gezet. Er is een bron vlak bij het huisje. Hebt u een goede reis gehad?"

„Dank u, ja, dat ging best," zei meneer Bonner, terwijl hij de sleutel in zijn zak stak. „Maar we zijn toch blij, dat we nu de benen weer eens kunnen strekken!"

Mevrouw Leach knikte begrijpend. „Ik kan me voorstellen dat de jongelui haast ploffen van opgespaarde energie," zei ze. „Het is zo'n vreselijk lange reis vanaf Philadelphia. Ze hebben hier in ieder geval ruimte genoeg en ze kunnen naar hartelust ravotten!"

Meneer Bonner lachte en zei: „Ik hoop alleen maar dat ze hier niemand tot last zullen zijn, nu ze de hele zomer deze buurt onveilig zullen maken."

„Dat zal wel meevallen," lachte mevrouw Leach. „Het is wel eens goed dat er hier wat jong volk komt rondlopen, daar vrolijkt de boel een beetje van op. Nu, u weet het: als u ooit iets nodig heeft, dan komt u het maar gerust vragen."

Dodey hield van het kleine, rode huisje vanaf het moment dat de auto ervoor stopte. Het stond weggedoken in een appelboomgaard en het zag er keurig net-

*In de deuropening
verscheen een magere
oude vrouw
met een hoge rug
en spierwit haar.*

jes en gezellig uit. Een mooie brede veranda, waarop aan de achterkant de keuken en de put uitkwamen, liep er aan drie zijden omheen.

Aan weerskanten van de trap naar de veranda groeiden witte roododendrons, op het erf bloeide een roze azalea en een pijnboom boog zijn takken beschermend over het dak.

Dodey sprong uit de auto en rende met Bobbie en Sheila naar de veranda. Opgevoerd bekeken ze het huisje van binnen. Over de voorkamer met zijn grote stenen open haard en zijn eenvoudige meubels waren ze al dadelijk opgetogen. Ze slaakten kreten van bewondering toen ze de beide knusse slaapkamertjes zagen met de ouderwetse bedden en de wascommode met marmeren bovenplaat. En ook de keuken met zijn schuine dak, zijn petroleumkachel, zijn geweldig grote, vurehouten kast en zijn pomp met waterreservoir bij de gootsteen ontlokte de kinderen kreten van goedkeuring.

De provisiekamer, die aan de keuken grensde, was ruim voorzien van hout. Voor de blinkende schone ramen hingen helder gewassen gordijnen en de schoon-geboende vloer rook nog naar zeep. Het huisje stond klaar om hen te ontvangen.

Meneer Bonner kwam binnen en liet een armvol bagage op de vloer vallen. Hij keek de kamer eens rond en knikte vol-
daan. „Het kon niet beter. Zeg, als het niet te veel gevraagd is van jullie, dan zou ik een beetje hulp erg op prijs stellen. Zet eerst de tuindeur eens open, dan kunnen we vlugger opschieten.”

Dodey was het eerst weer binnen met haar koffer en een armvol boeken. Ze nam bezit van het slaapkamertje, waarvan ze wist dat het voor haar bestemd was. Het lag aan de voorkant van het huisje. Het ene raam keek uit op de veranda en het andere werd overschaduwd door de takken van de pijnboom. Het ouderwetse bed met zijn gedraaide poten en zijn fel rood-groen geruite spreid bracht haar in ver-rukking; een enorm grote hangkast, de roodpluchen fauteuil, het kleine, opklapbare tafeltje, de olielamp, de gehaakte vloermat, de notehouten commode met zijn beeldhouwde handvatten en zijn roze marmeren bovenblad, waarop een beeldige waskom en waterkraan stonden... dat alles gaf haar het gevoel, dat ze in een vorige eeuw terecht was gekomen.

Haar blik viel op de afbeelding van een wit paardehoofd, dat boven het voeten-einde van het bed hing. Er zat een ouderwetse vergulde lijst omheen, die versierd was met kattenstaarten. Ze moest lachen, toen ze eraan dacht wat haar vader wel zou zeggen als hij dat zag, met zijn moderne ideeën over eenvoud en strakke lijnen.

Sheila, de nieuwsgierige terrier, kwam de kamer binnentrippelen om in alle hoeken en gaaitjes rond te snuffelen. Vervolgens kwam Bobbie binnen. Hij bleef in de deuropening staan met zijn kin

op een stapel van zijn eigendommen. „Wat een prachtig kamertje,” merkte hij vrolijk op. „Dat is nou net wat ik graag wilde hebben.”

„Waag het niet om één stap verder te komen,” waarschuwde Dodey. Ze liet haar boeken op het bed vallen en zette de koffer met een besliste smak op de grond. „Mevrouw Leach heeft deze kamer voor mij klaargemaakt. Dat weet ik zeker, want hier hangen roze gordijntjes. En ook al ben jij dan de jongste, daarom hoef je nog niet te denken, dat je altijd alles krijgt wat je wilt als je maar even een kík geeft. Vader wil op de bank in de woonkamer slapen, dus dan blijft de achterste slaapkamer voor jou over.”

„Ik ben dertien jaar,” snoefde Bobbie, „en ik ben heus groot genoeg om te krijgen wat ik wil hebben, ook zonder een kík te geven.”

Hij slenterde naar het midden van de kamer en bekeek de meubels onderzoekend. „Ik denk dat ik die tafel maar voor het raam zal zetten, dan kan ik beter zien, als ik met mijn postzegelalbum bezig ben. Als jij nu zo vriendelijk wilt zijn om die boeken te verwijderen en die roze gordijnen af te halen, dan kan ik...” Hij zweeg opeens en stak zijn neus in de lucht. „Wat stinkt het hier! Heb je hier voden verbrand of zo iets?”

Dodey trok haar wenkbrauwen op en antwoordde liefjes:

„Geen voden, broertje. Dat is lavendel of een andere kruidengeur. Het zit in de stoelkussen. Mevrouw Leach heeft dat gedaan omdat ze weet, dat meisjes zulke geuren prettig vinden.”

Bobbie trok een lelijk gezicht tegen haar en liep de kamer uit. Een ogenblik later hoorde ze door de dunne wand heen, hoe hij zijn spullen op de vloer van de achterste slaapkamer liet vallen. Even later klonk het schurende geluid van een tafel, die naar het raam werd geschoven. Dodey lachte en ging naar buiten om nog meer bagage te halen.

Het was een hele tijd geleden sinds ze vader had horen fluiten, maar nu hij tussen de auto en het huisje heen en weer liep, floot hij een vrolijk deuntje, dat hij onderweg op de autoradio had gehoord. Ze wist hoe blij hij was dat ze hier eindelijk waren. Ze wist ook dat hij nu 's morgens vroeg op zou staan om erop uit te trekken met zijn schildersezel, zijn palet en een handvol kwasten. En ze wist ook, dat hij niet zo maar het een of ander plaatje voor een tijdschrift zou schilderen, zelfs niet eens het gebruikelijke groene berglandschap. Groen en bruin zou niet genoeg voor hem zijn; hij zou alle levendige kleuren op het linnen willen vastleg-

gen, die in zijn binnenste waren opgekomen gedurende de lange winter die hij rusteloos in zijn atelier had doorgebracht.

Voor zover Dodey zich kon herinneren was hij daar altijd in zijn atelier geweest. Hij had de ene tekening na de andere gemaakt voor verschillende tijdschriften zonder ooit de tijd te nemen voor een echte vakantie. Maar dit jaar, nu moeder een uitnodiging van vrienden in Californië had aangenomen om te komen logeren, had vader besloten, dat hij de zomer niet weer thuis wilde doorbrengen met twee van de lui-ruchtige kinderen om zich heen. Toen hij dan ook gehoord had van het dorpie Deer Lich, dat hoog in de bergen van Pennsylvania lag, had hij het adres van mevrouw Leach opgescharreld en had hij zich met haar in verbinding gesteld. Daarna had hij zijn bagage, zijn kinderen, de hond en zijn schildersbenodigdheden in de auto gepakt en was in westelijke richting vertrokken.

Wat een heerlijke reis was dat geweest, dacht Dodey — met zijn drieën rijdende over de wegen door de heuvels; langs de Forgevallei en de wegverbreding bij Gettysburg, langs het Capitol van Harrisburg, langs de brug in Susquehanna; daarna steeg de weg en ging het langs vele bochten naar de Appalachians en door de lange, groen verlichte tunnel, die de met bos begroeide bergrug doorboorde, en eindelijk bij Bedford over de wegen van de Grote Woeste Berg.

Ze hield even op met werken en genoot van het uitzicht. In het oosten, aan de voorkant van het huisje, zag ze een grote grasvlakte, die afhelde naar een modderige weg. Daarachter strekten zich eindeloze groene wouden uit, tot aan een bergrug in de verte.

In het westen zag ze de Grote Woeste Berg, blauwgroen van kleur onder de laagstaande zon. De met bomen omzoomde bergrug strekte zich over de hele horizon uit. Een eenzame witte kerktoren prijkte te midden van de bossen op de berghelling — dat was alles wat er te zien was van het dorpie Deer Lich.

„Nergens een wolvenkrabber te zien, hè?” Haar vader, die zag hoe ze van het landschap stond te genieten, was naast haar komen staan met zijn schildersbenodigdheden in de armen. „Vind je het mooi?” vroeg hij.

„Nou en of!” zei Dodey geestdriftig.

„Eens even kijken. Daarginds in de schaduw van de boomgaard ga ik zitten schilderen. Waar de melkever gromt,

de hagedis bromt en de dauw ritselt over de appels. Hiep-hoi voor het bergland!”

Dodey giechelde. Soms, als vader van die gekke dingen zei, met een brede grijns op zijn gezicht en met grote, verbaasde ogen achter zijn donker omrande brillenglazen, alsof hij zelf verwonderd was over de onzin die hij uitkraamde, dan leek hij net een ondeugend kind, dat uit baldadigheid zo juist zijn kusje aan de vlechtten had getrokken.

„We gaan een hoop plezier maken, hè, vader?” zei Dodey blij. „Ik wou maar dat moeder er ook bij was.”

„Om te koken, te vegen en de bedden op te maken?”

„Nee, u weet best wat ik bedoel. Ze zou het hier vast ook heerlijk vinden.”

Haar vader sloeg één arm om haar heen. „Natuurlijk, dat weet ik wel. En ik

weet zeker, dat mijn grote dochter haar manvolk zo goed zal verzorgen, dat moeder hen aan het einde van de vakantie nauwelijks meer zal herkennen, zo door en door zindelijk en gezond zien ze er dan uit!”

„Ha!” zei Bobbie, die met veel lawaai de trap afkwam.

Dodeys blauwe ogen fonkelden. „Wat’ zij jij daar?” vroeg ze streng.

„Ik zei: ha. Of om nog duidelijker te zijn: ha-ha!”

„Naarling! Ik geloof dat ik jouw soep vanavond maar eens laat aanbranden.”

Sheila, die wat op de veranda had rondgescharrel, spitte plotseling de oren en gromde.

Wordt vervolgd

Dodey sprong uit de auto en rende met Bobbie en Sheila naar de veranda.

De vrolijke vijf van de Edelweiss-school

JE ZOU ZEGGEN DAT DIE KINDEREN EEN SPELLETJE AAN HET DOEN ZIJN! CHARLES, KIK DE MOTOR NA!

PROFESSOR FOSTER, DIE DOOR DE BANDIETEN WAS ONTVOERD, DACHT VLUG NA.

IK HEB EEN BOODSCHAP GESCHREVEN! HOE SMOEKEL IK DIE UIT DE AUTO?

INTUSSEN...

KOM MEE! PAT GAAT DE TUIN IN!

ANGELA VERLIEF DE GROEP EN GING NAAR HET HEK.

HEBT U MOEILIKHEIDEN?

JA, INDERDAAD

KUNT U EVEN HIER KOMEN? IK WOU U IETS VRAGEN!

MIJN VRIENDIN PAT SLAAPWANDELT EN WE WILLEN HAAR WEKKEN! WEET U HOE JE DAT MOET DOEN?

CHARLES, WAT STA JE DAAR TE KLETSEN? SCHIET ASJEBLIEFT OP!

MAAR OPEENS WEEKLOKONG EEN LUID GETOETER.

DE CLAXON BEGINT TE LOEIEN!

DE MOTOR DOET HET WEER!

DOOR DIT GELUID WERD PAT WAKKER.

LIEVE HELP, WAAR BEN IK?

KOM, PAT, LATEN WE GAUW NAAR BINNEN GAAN!

HÈ, HÈ, DIT AVONTUUR IS WEER ACHTER DE RUG!

WAT HEB JE
NU WEER GEDAAN,
EZEL?

MAAR, CHEF,
IK...

OP DAT MOMENT GOOIDE PROFESSOR
FOSTER ZIJN BOODSCHAP, VERZWAARD
MET EEN STEEN, UIT DE AUTO...

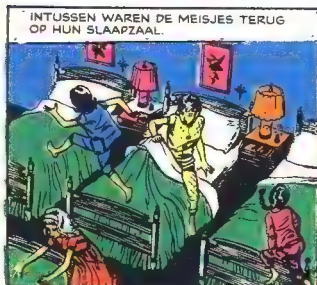
DE STEEN VERDWEEN DOOR EEN
OPENSTAAND RAAM VAN DE SCHOOL.

HEE DAAR, PROFESSOR! ALS U DE
AANDACHT WILT TREKKEN DOOR MET
STENEN TE
GOOIEN, MOET U
WEL EEN DICT
RAAM UITZOEKEN!

LATEN WE ER VAN-
DOOR GAAN! WE ZULLEN DIE
CLAXON WEL
ERGENS ANDERS
REPAREREN!

INTUSSEN WAREN DE MEISJES TERUG
OP HUN SLAAPZAAL.

DE VOLGENDE DAG BEGON MET DE
GYMNASTIEKLES.

O, DIE GYMNASTIEK VIND IK
ALTIJD ZO
MOEILIJK!

DE LES IS GEËINDIGD.
JULLIE KUNNEN NU NAAR BOVEN
GAAN, OVER EEN HALF UUR
BEGINT DE NATUURKUNDELES!

WAT EEN MACH-
TIG WEER, HÉ?

NIKS GEEN
WEER OM BIN-
NEN TE ZITTEN!

HEE, ZEG, WIE HEEFT
ER EEN STEEN MET EEN
PAPIERTJE OP MIJN BED
GELEGD?

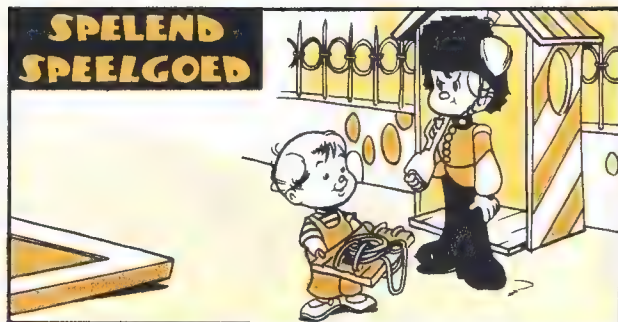

O, KOM EENS KIJKEN
WAT HIER
STAAT!

DE MEISJES HADDEN DE BOOD-
SCHAP VAN DE PROFESSOR
GEVONDEN. WAT ZOU ER NU
GAAN GEBEUREN?

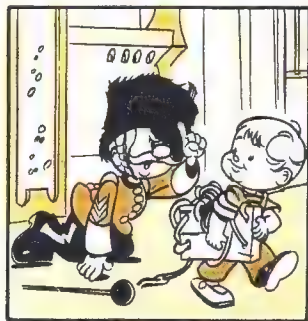
SPELEND SPEELGOED

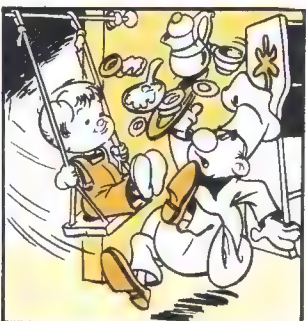
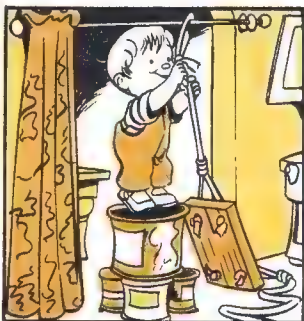
Op een dag wilde Tim, Tommies broertje, gaan schommelen. Hij vroeg aan Tommie of die zijn schommel wilde ophangen, maar Tommie stond op wacht en had geen tijd.

Toen besloot Tim zelf zijn schommel op te hangen. Hij zocht een poort uit en hing hem daaraan op. Toen kwam sergeant Bullebak door de poort en struikelde erover.

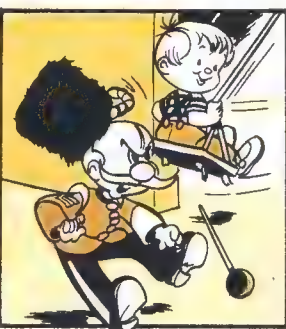
„Haal dat ding onmiddellijk weg,” brieft Bullebak. Tim deed het en ging met zijn schommel het paleis binnen. Daar hing hij hem op aan een gordijnroep.

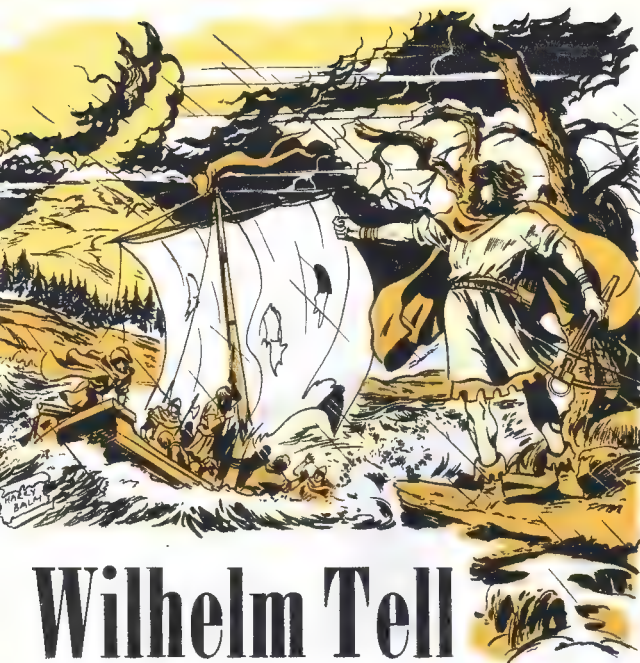
Hij sprong op de schommel, maar op datzelfde moment kwam de kok van het paleis aanlopen. Hij botste pardoes tegen de schommel op en belandde jammerend op de grond.

De kok was vreselijk boos op Tim, maar deze trok er zich niets van aan. Even later kwam sergeant Bullebak aanlopen en ook hij liep tegen de schommel op. Bons, daar lag hij.

„Kom mee,” zei de sergeant tegen Tim en hij bracht hem naar Tommie. „Pas jij maar op hem,” zei hij, „dan is hij tenminste rustig. Ik zal wel een ander op wacht zetten!”

Wilhelm Tell

de vrijheidsheld van Zwitserland

Het Zwitserse volk is altijd een vredelievend, maar ook een vrijheidslievend volk geweest. Wie aan de onafhankelijkheid van hun land probeerde te tornen, haalde zich daarmee de felle haat van de Zwitsers op de hals. Dat ondervonden ook de Oostenrijkers, die zich in de eerste jaren van de veertiende eeuw meester hadden gemaakt van de kantons (provincies) Uri, Schwyz en Unterwalden en daar een ware terreur onder de bevolking uitoefenden. De Oostenrijkse soldaten konden ongestraft plunderen en wredeheden begaan. Vooral de Oostenrijkse landvoogd Gessler was een wrede en oneerlijk man. Elke gelegenheid om de Zwitsers te tergen en te vernederen greep hij aan. Het is te begrijpen dat de Zwitsers op middelen zonnen om van deze wrede heerschappij te worden verlost.

Drie vooraanstaande mannen, Walter Furst uit Uri, Werner Stauffacher uit Unterwalden en Arnold Melchtal uit Schwyz, namen hiertoe het initiatief. Met nog dertig andere betrouwbare mannen kwamen zij in een novembervnacht in het jaar 1308 op de Rütliweiide in geheime

vergadering bijeen. Ze zwoeren elkaar en het vaderland trouw en besloten, dat, zodra de gelegenheid zich voordeed, de Zwitsers in opstand moesten komen tegen de Oostenrijkers. Onder deze mannen bevond zich ook Wilhelm Tell uit Bürglen, een schoonzoon van Walter Furst. Deze Wilhelm Tell wordt nog altijd als de grote vrijheidsheld van Zwitserland geëerd; hij heeft namelijk de stoot gegeven voor de opstand, die de Oostenrijkers het land uitdreef.

Wilhelm Tell stond bekend als een uitstekend jager, bergbeklimmer en boogschutter. Op een dag kwam hij met zijn zoonje Walter in de plaats Altdorf en toen hij het marktplein opliep, zag hij tot zijn verbazing een Oostenrijkse soldaat op wacht staan onder een paal. Op het topje van die paal was een hoed gezet. Van de dorpsbewoners vernam Tell dat het hier weer om een gril van landvoogd Gessler ging, die de bewoners van Altdorf wilde vernederen. De hoed stelde de kroon van de Oostenrijkse keizer voor en elke Zwitser was verplicht een buiging te maken als hij de hoed passeerde. Daarop

wandelde Tell met zijn zoonje langs de paal zonder de hoed te groeten. Onmiddellijk kwam de soldaat op hem af en beval hem te groeten. Tell weigerde echter en al gauw ontstond er een volksoploop. Plotseling weken de mensen verschrinkt terug en voor hij wist wat er gebeurde stond Tell tegenover landvoogd Gessler, die toevallig met zijn jachtstoet langskwam.

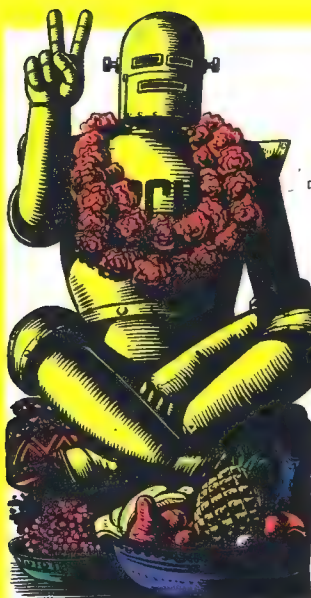
De soldaten brachten Gessler op de hoogte van de weigering van Tell. Sarcastisch lachend zei Gessler daarop: „Zo, zo, dus u bent nu die Wilhelm Tell? Ik heb al veel over u gehoord, want er wordt beweerd dat u zo goed met pijl en boog kunt omgaan. Dan kunt u ons nu mooi eens wat laten zien. U zult van op tachtig passen afstand een appel van het hoofd van uw zoonje schieten. Raakt u de appel, dan zal ik uw leven sparen. Mist u, dan wordt u ter dood gebracht.”

Tell weigerde eerst en wilde zich liever ter dood laten brengen, maar toen de landvoogd zei dat dan ook zijn zoonje zou worden gedood, besloot hij te doen wat er van hem werd verlangd. Er werd een appel gehaald en op het hoofd van de kleine Walter gelegd. Wilhelm Tell nam vervolgens twee pijlen uit zijn koker. De ene stak hij tussen zijn gordel en de andere legde hij op de boog. Hij spande de boog en even later had de pijl de appel in twee helften gekliefd. Gessler was teleurgesteld, maar liet het niet merken. „Vertel me eens, waarom haalde u eigenlijk twee pijlen uit uw koker?” vroeg hij.

Fier en zonder aarzelen antwoordde Tell: „Als ik mijn zoon had geraakt, zou de tweede pijl voor u bestemd zijn geweest.” Gessler werd woedend over dit antwoord en gaf zijn soldaten bevel Tell in de boeien te slaan. Per boot werd hij weggevoerd naar Küsnacht aan de andere kant van het Vierwoudstedenmeer. Onderweg stak er een hevige storm op en de boot werd wild heen en weer geslingerd. De enige die de boot in dit weer kon besturen was Wilhelm Tell en daarom liet Gessler zijn boeien losmaken en gaf hem opdracht het roer over te nemen. Tell stuurde onmiddellijk aan op een klein rotsplateau dat in het meer stak. Toen de boot hier vlakbij was, sprong hij aan wal, maar gaf met zijn voet de boot een flinke duw, waarop deze opnieuw een prooi van de kokende golven werd. Even later was Tell in het dichte bos verdwenen.

Wonder boven wonder kwamen Gessler en zijn mannen behouden aan land. Toen Tell dit hoorde, begreep hij dat de landvoogd niet zou rusten voor hij hem, zijn vrouw en zijn kinderen ter dood gebracht had. Daarom besloot Tell de landvoogd onschadelijk te maken. Dit gebeurde in een holle weg tussen Küsnacht en Immenensee. De dood van Gessler werd het sein voor de algehele opstand en het duurde niet lang of de Oostenrijkers waren uit Zwitserland verdreven. Wilhelm Tell werd de grote held van de Zwitsers.

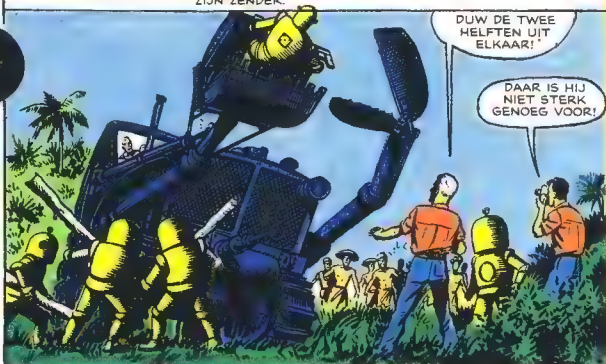

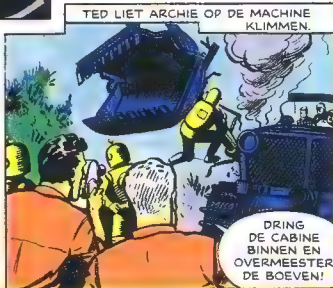
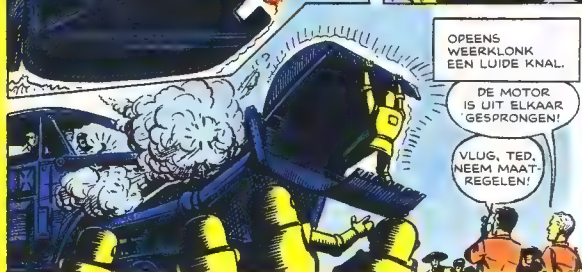
TED, KEN EN ARCHIE
ONTDEKTE IN INDOCHINA
EEN BOEVENBENDE,
DIE CLANDESTIEN EEN
DIAMANTMIJN EXPLOITEERDE.
ARCHIE RAAKTE
GEVANGEN IN
DE GRIJPER VAN
HUN BULLDOZER.

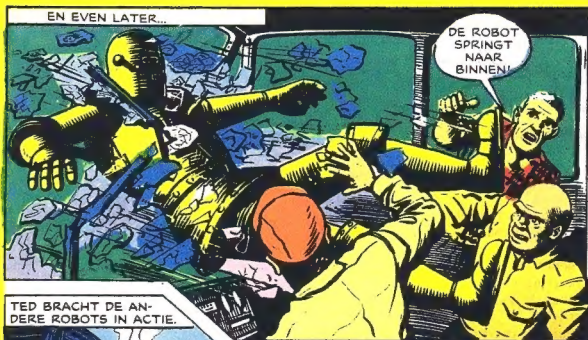
De man van staal

TERWIJL ARCHIE GEVANGEN ZAT, BEDIENDE TED KOORTSACHTIG
ZIJN ZENDER.

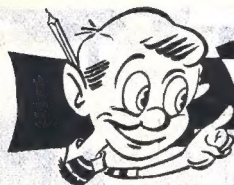

ARCHIE SPANDE ZICH NU TOT HET
UITERSTE IN.

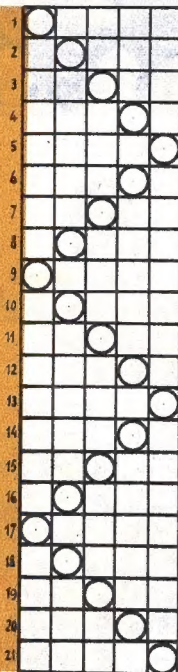

WIE PUZZELT ER MEE?

Spreekwoord-puzzel

- 11 Dagblad
- 12 Verkoopplaats in de open lucht
- 13 Feestelijk gebak
- 14 Stuk
- 15 Geslacht
- 16 Afkorting van Abraham
- 17 Binnenste van een ei
- 18 Verdriet
- 19 Mannelijk rund
- 20 Legering van koper en tin
- 21 Dagelijks voedsel

Kop- en staartpuzzel

- 1 FLINK
- 2 VAREN
- 3 KASTE
- 4 GAREN
- 5 HAVER
- 6 VREDE

Als je de kop (dus de eerste letter) van deze woorden afhaakt en er dan een staart van één letter aan toevoegt, moet je woorden krijgen volgens onderstaande omschrijvingen. De (nieuwe) achterste letters moeten dan van boven naar beneden gelezen de naam van een vis vormen.

- 1 Met de linkerhand
- 2 Strijperk
- 3 Bloem
- 4 Roofvogel
- 5 Schade
- 6 Oorzaak

Ziekenlijstje

Bonnie Janssen, Sanatorium Dekkerswald, Kamer 20, Groesbeek, moet nog een jaar kuren. Hij zou graag wat post ontvangen. Hij spaart foto's van Cliff, Elvis, Anneke Grönloh en de Blue Diamonds.

Gonnie van Balkum, Sanatorium Sint-Jozefsheil, Zaal 1, Bakel (N.-Br.), zou ook graag wat post ontvangen. Ook zij spaart foto's van filmsterren.

Ria Norder (13), Zaal 4, K.A., Lineke Norder (2), Zaal 2, K.A., Seija Norder (10), Zaal 3, K.A., en Heike Norder (19), Zaal 40, rechts, allen in het Sanatorium Hellendoorn te Hellendoorn (Ov.), komen uit één gezin en moeten alle vier nog ongeveer een jaar kuren. Wie maakt hen blij met post, suikerzakjes, foto's van Cliff en Conny, dierekaarten of kinderekaarten?

OPLOSSING PUZZELS UIT ONS VORIGE NUMMER

Groeiend woord

P - PO - POR - PORT - PORTO

Verschuifpuzzel

E Z E L
P O E S
B E E R
H E R T
K A L F

De schuingedrukte letters vormen het woord ZEBRA.

Visitekaartje

BRANDWEERMAN.

Dubbelwoorden

1. DUUR is niet goedkoop, maar ook een tijdruimte.
2. BOUT is een strijkijzer, maar ook een stuk vlees.
3. PLOEG is een landbouwwerktuig, maar ook een groep mensen.
4. WAGEN is een kar, maar het betekent ook durven.
5. SPORT is ontspanning, maar ook de trede van een ladder.

Trappuzzel

O
O S
R O S
S N O R
S N O E R
S P O R E N
S N O E P E R

Zoek de letter

P E P E R
H E L F T
S L A A P
M O T O R
B R I E S
Z O N D E
S P A A N

De middelste letters vormen het woord: PLATINA.

Puzzelsom

(tram — m) + (pet — t) + (zes — s) + (wier — i) + (kerk — k) = trapezewerker.

Schepen van bladzijde 17

1 Passagierschip. 2 Sleepboot. 3 Vrachtschip. 4 Tanker. 5 Coaster. 6 Viissersboot.

Dagboek van de geschiedenis

Een vraagbaak voor iedereen
die graag wil weten wat er op
zijn verjaardag is gebeurd...

(31)

CHAMBERLAIN DALADIER MUSSOLINI

HITLER

30 SEPTEMBER 1938 VLOGDE DE BEROMEDE AMERIKANSE FILMSTER JAMES DEAN MET ZIJN PORSCHE-SPORTWAGEN MET EEN VAART VAN HONDERDVLIJFTIG KILOMETER OP EEN ANDERE AUTO. JAMES WAS OP SLAC DOOD. ZIJN BEKENDSTE FILM IS 'EAST OF EDEN'.

1 OKTOBER 1946 WERD UITSpraak GEDAAN IN HET NEURENBERGER PROCES, WAAR- BIJ VERSCHIEDENE DUITSE OORLOGSMISDADIGERS WERDEN BERECHT. ZE KREEDEN HAAST ALLEN DE DOODSTRAF. ENIGEN HEEREN NA HUN TEROODVOORDELIGE ORDE- TIE GEGEKEN, DAARNA VERMINDERING VAN STRAF EN SOMMIJN ZIJN AL WEER OP VRIJE VOETEN. ANDERE OORLOGSMISDADIGERS ZIJN NOOIT GEPAKT EN LOPEN NOG STEEDS VRIJ ROND.

4 SEPTEMBER 1938 WERD IN MÜNCHEN EEN KONFERENTIE GEHOUDEN TUSSEN DE STAATSLIEDEN CHAMBERLAIN (ENGELAND), DALADIER (FRANKRIJK), MUSSOLINI (ITALIE) EN HITLER (DUITSLAND). OP DEZE BESPREKING WERD, OM DE WERELDVREDE TE WAKEN, DUITSLAND DE VRIJE HAND GELETEN MET ZIJN AANSPRAGEN OP TJECHOSLOWAKIJE. 1 OKTOBER 1938 TROKKEN DUITSE TROEPEN DIT LAND BINNEN. IN MAART 1939 BEZETTE HITLER DE HOOFDSTAD PRAAG. OP 30 SEPTEMBER 1939 KEERDE CHAMBERLAIN IN ENGELAND TERUG, WAAR HI DOOR DUIZENDEN WERD TOEGESCHRIJD ALS DE GROTE VOORVECHTER VOOR DE VREDE. IN FEITE WAS IN MÜNCHEN DE BASIS GELEGD VOOR DE TWEEDE WERELDOORLOG.

29 SEPTEMBER 1902 VERONGELUKTE OP HET SCHOTSE MEER DOCH NISS DE SNELHEIDSMANIAN JOHN COBB TOEN HI PRO- BEERDE MET EEN RACEBOOT MET WERELDSNELHEIDRECORD TE WATER TE BREKEN. DE STRAALMOTOR VAN DE BOOT ONT- PLOFTE. WAARDOR COBB OM HET LEVEN KWAM.

29 SEPTEMBER 1902 STIERF DE BEROMEDE FRANSE SCHRIJVER EMILE ZOLA. BUZONDERE BEKENDHEID KREEG HI DOOR ZIJN STRIJF VOOR HET EERHSTEL VAN DE FRANSE LEEGER. CAPTEIN DREYFUS. DEZE MAN, BESCHULDIGD VAN SPIONAGE EN LANDEVERRAAD, WAS VERDOORD TOT LEVENSLANGE OPSLUITING OP HET DUELVELSLAND. ZOLA BESCHULDIGDE DE KRIGSRAD EN DE FRANSE GENERALE STAF VAN ONER- ELIJKE PROCESVOERING. HIERVOOR WERD HEM EEN PROCES AANGEDAAN EN HI WERD VERDOORD TOT EEN JAAR GE- VANGENISSTRAF EN EEN FINKE GELDBOETE. DOOR DEZE VERWIKKELINGEN KWAM FRANKRIJK AAN DE RAND VAN EEN BURGEROORLOG. OP 13 AUGUSTUS 1896 WERD ONTDEKT DAT DREYFUS ONSCHULDIG WAS. DE STUKKEN WAAROP HI WAS VERDOORD, BLEKEN VALS TE ZIJN. DE WARE SCHULDIGE PLEEGDE ZELFMOORD. OP 12 JULI 1906 WERD DREYFUS IN ERE HERSTELD.

29 SEPTEMBER 1913 VERONDERK DE UITVINDER DIESEL, NADAT HI OVERBOORD GEGELAGEN WAS TIJDENS DE OVERTOCHT VAN HAAR- WICH NAAR HET VASTELAND. DIESEL IS DE UITVINDER VAN DE NAAR HEM GENEEMDE MOTOR, DIE OP GEDROKKE BRANDSTOF LOOPT. WEINIG ONDERHOUD VRAAGT EN ZEER BETROUWBAAR IS. ZIJN UIT- VINDING HEFT DE STOOMMACHINE BIJNA HELEMAAL VERLOREN.

27 SEPTEMBER 1948 STORTTE DE ZON VAN DE VLEGTUIG- FABRIKANT DE HAVILLAND. GEOPREY IN DE THEEMS. TOEN HI PROBEERDE MET EEN SWALLOW-STAALVLEGTUIG DE GELUIDS- BARRIERE TE DOORBREKEN, NA DIT ONGELUK VERPOOD DE ENGELE REGERING ALLE POGINGEN OM SNELLER TE VLIEDEN DAN HET GELUID (CIRCA 1200 KILOMETER PER UUR). IN 1947 VLOODE EEN AMERIKANER ALS EERSTE DOOR DE BARRIERE. MOD- ERNE STRAALJAGERS PASSEREN DE BARRIERE REELEMATIG.

27 SEPTEMBER 1917 OVERLEED EDGAR DEGAS, DE BEROMEDE FRANSE SCHILDER. TEKE- NAAR EN BEELDHOUDER DEGAS SCHILDEDE HI VOORREKEL SCHILDRIJEN, DIE BETRIJ- KING HADDEN OP PAARDENRENNEN OF BALLET. VOORAL DOOR ZIJN UITBEELDING VAN BALLERINA'S IS HI BEKEND GEWORDEN.

29 SEPTEMBER 1865 STIERF LOUIS PASTEUR, EEN DER GROOTSTE ONDERZOEKERS VAN DE EENDE. ZELF. HI HEEFT VELE ONTDEKINGEN OP HET GEBIED VAN MICRO- BIOLOGIE, BACTERIEN EN DIERENZIJKTES. HI HEEFT EEN GENEESMIDDEL GEVONDEN TEGEN HONDSOLHEID EN WAS EEN PIONIER OP HET GEBIED VAN ZIEKTETREKHOUD.

1 OKTOBER 1960 ONTRUWDE KONINGIN JULIANA IN PUTTEN EEN MONUMENT TER NA- VEDACHTENIS AAN DE OORLOGSLACHTIJJERS OP DEZE PLAATS. NA EEN AANSLAG OP EEN HOGE DUITSE MILITAIR OP 30 SEPTEMBER 1944 WERDEN ALLE MANNELIJKE INWONERS VAN PUTTEN WEGGEVOERD NAAR DUITSE CONCENTRATIEKAMPEN. WAAR ZIJ WERDEN GEFUSILLEERD. OP 1 EN 2 OKTOBER WERD HET DOOR GROTEDEELS PLATTEGRAND.

1 OKTOBER 1960 VERDRE MEN IN PEKING HET TIENJARIG BESTAAN VAN DE VOLKSREPUBLIEK CHINA. CHINA IS GEHEEL COMMUNISTISCH; NIEMAND BEZIT IETS. ALLES IS EIGENDOM VAN DE PARTIJ. HET ENORME LAND IS VERDEELD IN VOLKSGEMEENSCHAPPEN (COMMUNES), WAARIN DE ZESHOUDER MIJNEN CHINEZEN ZIJN GEORGANISEERD. MACHINES ZIJN ER IN HET LAND WEINIG. ALLES OK HET ZWAARSTE WERK, WORDT MET HANDKRAFT UITGEVOERD. IN CHINA WORDT EEN PELLE HAAT GEWERKT TEGEN AMERIKA EN DE WESTERSE LANDEN. HET IS DUIDELIJK DAT HET LAND IN DE TOEKOMST WIL PROBEREN DE WERELDOERSCHAPPIJ TE VEROVEREN.

2 OKTOBER 1963 VIEL ITALIE OOR EN LEIDING VAN MUSSO- LINI ABBESSINE BINNEN. MET GROTE AANTALLEN VLEG- TUGEN, TANKS EN KANONEN WERDEN DE ZWAAKE ABBESSINSE STRUJKRACHTEN VERSLAGEN. DE GROTE LANDEN KEKEN TOE EN DEDEN NIETS. OP 8 MEI 1960 KREEG DE ITALIAANSE KONING DE TITEL VAN REIZER VAN ABE- SINIE.

3 OKTOBER 1963 VIERT DE STAD LEIDEN WEER HAAR ONTSET VAN DE SPANJAARDEN MET HET ETEN VAN HUTSPOT EN HARING. DE SPANJAARDEN BRAGEN IN DE NACHT VAN 2 OP 3 OKTOBER 1574 HET BELEG ROND DE STAD OP. OM DAT DE RIVERGOEDEN WAREN DOOR- GESTOKEN, IN LEIDEN WAS TOEN AL EEN GEDIE VAN DE BEVOLKING OMGEKOMEN DOOR HONDER EN BESMETTELIJKE ZIEKTEN.

3 OKTOBER 1962 DRAAIDE DE AMERIKANSE ASTRO- NAUT WALTER M. SCHIRRA IN EEN MERCURY CABINE ZES KEER OM DE AARDE MET EEN SNELHEID VAN ACHT- ENTWINTIGDUIZEND KILOMETER PER UUR. NA AFLOP- MAakte HI HET PERFECTE LANDING IN DE STILLE OCEAN. ZIJN CABINE WAS DOOR EEN ATLASRIKET IN EEN BAAN OM DE AARDE GEDRACHT.

